

Ποιος θυμάται την Κύπρο;

Σαράντος Ι. Καργάκος

Γράφει ο **Σαράντος Καργάκος** (Ιστορικός - Συγγραφέας)

Ο Απρίλιος είναι ο μήνας που συνδέεται με τον αγώνα των Κυπρίων για την Ένωση. Πόσοι το θυμούνται; Πόσοι τολμούν να βάλουν στα αυτοκίνητά τους το σύνθημα «Δεν ξεχνώ»; Το ξεχάσαμε κι αυτό. Για τελευταία φορά το είδα σ' ένα εμπορικό κατάστημα της Ανδόρας με τον τίτλο Famagusta. Κάποιοι ρεαλιστές μηδενίζουν τον επικό εκείνο αγώνα. Αλλά μόνον οι χαμένοι μιλούν για χαμένους αγώνες.

Δεν θα σταθώ στο τι έγινε στην Κύπρο εκείνον τον καιρό, αλλά στο τι άλλαξε στην Ελλάδα. Ο Ενωτικός Αγώνας έδωσε ένα άλλο οριόγραμμα ζωής στους νέους της δικής μου γενιάς, που μπουχτισμένη από το μίσος και το αίμα του εμφυλίου, ήθελε να μάχεται για εθνικά και όχι για κομματικά ιδανικά. Η τότε νεολαία -ανεξάρτητα από ιδεολογικές αποκλίσεις- είχε κατανοήσει ότι προδόθηκε φρικτά από φίλους και πληγώθηκε βαριά από εχθρούς. Και ότι ένα βαθύ χάσμα τη χώριζε σε δύο παρατάξεις. Το Κυπριακό την ένωσε. Έδιωξε τα μίση του εμφυλίου. Έφυγε το σκιάχτρο του από τη ζωή της. Αν η Κύπρος δεν ενώθηκε με την Ελλάδα, για την Κύπρο τουλάχιστον ενώθηκαν οι Έλληνες - σε επίπεδο λαού εννοώ. Μόνον που αυτή η ένωση δεν κράτησε πολύ.

Η Ελλάς κτυπήθηκε δόλια και σκληρά στο Κυπριακό. Όχι τόσο για την Κύπρο μονάχα. Όχι τάχα γιατί η Κύπρος είναι το αεροπλανοφόρο της Δύσης για τον έλεγχο των πετρελαίων της Μέσης Ανατολής και την προστασία του Ισραήλ από τον μπαμπούλα των Αράβων κ.λπ. Όλα αυτά είναι διπλωματικές παρόλες για τους αφελείς. «Παραμύθια για κουτά παιδιά», όπως θα έλεγε ο Κίπλινγκ. Το Κυπριακό χάθηκε γιατί, αν η Κύπρος ενωνόταν με την Ελλάδα, σε λίγα χρόνια θα είχαμε μια άλλη Μεγάλη Ελλάδα. Ο Νάσερ δεν θα τολμούσε με τα βάνανυσα μέτρα του να θίξει τον Ελληνισμό της Αιγύπτου, ούτε οι Τούρκοι να εκδιώξουν τον Ελληνισμό της Πόλης, της Ίμβρου και της Τενέδου. Θα είχαμε ακόμη διευθετήσει τις συνοριακές διαφορές μας με τη Βουλγαρία και θα είχαμε υποχρεώσει τον Τίτο να αφαιρέσει τη λεοντή του ονόματος «Μακεδονία» από τα πληθυσμιακά ανεμομαζώματα της Ν. Σερβίας. Έτσι σήμερα δεν θα υπήρχε η σκοπιανή εμπλοκή. Πιθανώς, μάλιστα, μετά τη διάλυση της Γιουγκοσλαβίας το νότιο μέρος του κρατιδίου να ενωνόταν με την Ελλάδα. Το ίδιο θα γινόταν και με τη Βόρειο Ήπειρο μετά την κατάρρευση του κομμουνιστικού κράτους. Αλλά όταν γίνονταν οι κοσμογονικές αυτές αλλαγές, η Ελλάς ήταν ένα κράτος ψοφοδεές.

Σήμερα, για να αναγεννηθεί ο ανά τη γη Ελληνισμός, χρειάζεται μια καινούργια ένωση. Πολιτική που δεν έχει ως άνηθος την ένωση, δεν παράγει καρπό. Η ένωση είναι «συνουσία» που δίνει καρπό ουσίας. Πολιτική που δεν εμπεριέχει την ένωση είναι απλός αυνανισμός. Κι αυτό φαίνεται από τις προσφωνήσεις των νεαρών βλαστών μας. Παγκοσμίως η λέξη Ελλάς συντάσσεται με την πολύχρηστη λέξη με τα τρία άλφα. Ας φύγουμε, λοιπόν, από την πολιτική του αυνανισμού και ας έλθουμε σε μια πολιτική δυναμικού σχεδιασμού και προγραμματισμού.

Επανερχόμενος στο Κυπριακό, δεν ζητώ αυτήν τη στιγμή την πολιτική ένωση αλλά την πνευματική επανένωση. Ζητώ να αποκατασταθεί στη συνείδησή μας ο αγώνας για την ένωση, παρά τα τραγικά λάθη που έγιναν κατά τη διεξαγωγή του, κυρίως στο πολιτικό-διπλωματικό πεδίο. Αυτό προϋποθέτει ότι η παιδεία πρέπει να ξαναγίνει παιδεία εις ηρωισμόν και όχι παιδεία εις μηδενισμόν. Έτσι τα παιδιά μας θα μάθουν ότι πλάι στους ήρωες των πολέμων '40-'41 και της Εθνικής Αντιστάσεως στέκονται και τα παιδιά της Κύπρου: ο Καραολής, ο Δημητρίου, ο Ευαγόρας Παλληκαρίδης, ο Μάτσης, ο αξεπέραστος Αυξεντίου. Να μάθουν πως χωρίς τον Κυπριακό Αγώνα τα νεανικά μας χρόνια θα ήταν χαμένα χρόνια. Ο Κυπριακός Αγώνας μάς ανύψωσε. Μπορεί να πέσαμε. Πέσαμε όμως από ψηλά. Δεν συρθήκαμε.

Το μήνυμα της 1ης Απριλίου (που φέτος σχεδόν λησμονήθηκε) είναι σαφές. Είναι αυτό που, όπως γράφει ο Ηρόδοτος, είπε το φάσμα μιας γυναίκας στους υποχωρούντες για λόγους τακτικής στην πρώτη φάση της ναυμαχίας της Σαλαμίνας: «Ω δαιμόνιοι, μέχρι κόσου έτι πρύμνην ανακρούεσθε;». (Ευλογημένοι, έως τότε θα υποχωρείτε;)

Κατανοώ τα οικονομικά προβλήματα που μπορούν να λυθούν με τη δήμευση της περιουσίας των πλουτισάντων ατίμως και τη στέρηση των πολιτικών τους δικαιωμάτων κι όχι με το γδάρσιμο των εντίμως δηλούντων τα εισοδήματά τους. Αλλά εκτός από την οικονομία, πρέπει να υπάρξει και εθνική ευαισθησία. Που υποτονεί. Για να ανυψωθεί η εθνική ψυχή, χρειάζεται η πολιτική μας ηγεσία να εφαρμόσει Κιμώνειο πολιτική. Οι ελληνικές πρώρες να βλέπουν προς την Κύπρο. Δυστυχώς η Ελλάς μετά την εισβολή δεν χάραξε σταθερή πολιτική έναντι της Κύπρου. Καιρός να επανέλθουμε στην Κιμώνειο πολιτική - και όχι μόνον για την Κύπρο. Τα καράβια δεν τα έχουμε για σημαιοστολισμούς. Δεν κάνω κήρυγμα μιλιταριστικό. Ομιλώ ως ιστορικός. Και ο ιστορικός μελετά το παρελθόν για να βλέπει το μέλλον. Εφόσον θα είμαστε νήπιοι και ψοφοδεείς, δεν θα έχουμε μέλλον.

Πέρυσι, κατά την εκδρομική περίοδο, ήμουν στην Κύπρο. Και συγκινήθηκα από το γεγονός ότι ένα άπειρο πλήθος σχολείων από την Ελλάδα επισκέφθηκε τα «φυλακισμένα μνήματα». Ένα κομμάτι της νεολαίας εμψυχωμένο από ψυχωμένους -και όχι άψυχους- παιδαγωγούς αρχίζει να νοσταλγεί τις όρθιες ψυχές. Αηδιάζει να βλέπει και ν' ακούει νάνους πολιτικούς.

Τιμώντας τον Ενωτικό Αγώνα, δεν τον εξωραίζω. Δεν θα υποστηρίξω ότι δεν έγιναν λάθη και αποπήματα. Όμως λάθη δεν κάνει όποιος δεν κάνει τίποτε. Παραλλάσσοντας μάλιστα τους γνωστούς στίχους του Καβάφη, μπορώ να πω: «Κι αν έπταισεν ο Δίαιος και ο Κριτόλαος, όταν θα θέλει το έθνος μας να καυχηθή, θα θυμάται τον Αυξεντίου και τον Καραολή και θα μπορεί να λέει: τέτοιους βγάξει ο τόπος μας». Λησμονώντας τέτοιους νεκρούς, πεθαίνουμε σαν έθνος. Γιατί, όπως και να το κάνουμε, «του αντρειωμένου ο θάνατος δίνει ζωή στη νιότη». Αρκεί να θυμόμαστε και να προβάλλουμε ως πρότυπα τους αντρειωμένους κι όχι τους... κατεβαζοβράκηδες!

18.04.2010

Πηγή: www.sarantoskargakos.gr/

